

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. — Posamezne številke 20 vin. Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 30 h od enostopne petit -vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. maja 1911.

C. Kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina : Vabilo na glavno skupščino Zadružne zveze. Osebni ali hipotekarni kredit? Za križanje primerna plemena. Poučilo, kako je vinogradnikom ravnati s trtami, ki so bile po toči poškodovane. Skrb za zdravje na deželi. Plevelne rastline v kmetijstvu. Kako je na kmetijskih rastlinah zatirati glivice? Nekaj o konjski opravi. Zadružni pregled. G. spodarske drobtine. Občni zbori. Pregled poslovanja hranilnic in posojilnic.

VABILO

k

REDNI SKUPŠČINI

Zadružne zveze v Ljubljani,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se vrši v ponedeljek dne 19. junija 1910 ob 10. uri dopoldne

v Ljubljani v „Ljudskem domu“, Streliška ulica.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnji Zvezini skupščini.	5. Volitev odbora.
2. Poročilo načelstva.	6. Volitev nadzorstva.
3. Poročilo nadzorstva.	7. Prememba pravil.
4. Odobritev letnega računa in bilance za l. 1910 in sklepanje o porabi čistega dobička.	8. Slučajnosti.

Dr. Jan. Ev. Krek,

predsednik.

Izvleček iz pravil § 19. Zvezina skupščina je občni zbor zadruge in sestoji iz odposlancev Zvezinih članic.

Vsako Zvezino članico zastopa na Zvezini skupščini njen načelnik. Če pa ta pri Zvezini skupščini ni prisoten, zastopa Zvezino članico pooblaščenec, ki se izkaže s pravilno izdelanim pooblastilom načelstva Zvezine članice. Ena oseba sme zastopati k večjemu 10 zadrug.

Vsaka Zvezina članica, ki je založila glavni delež, ima na zvezini skupščini za vsak založeni glavni delež 5 glasov. Kot založen velja glavni delež tudi v slučaju, če v smislu zadnjega § 12 še ni popolnoma vplačan.

Vsaka druga Zvezina članica ima na Zvezini skupščini jeden glas.

Osební ali hipotekarní kredit?

Vprašanje, kakšne vrste kreditov naj dovoljujejo kreditne zadrúge, je bilo vedno predmet resnih razprav, a se navzlic temu ne more smatrati kot rešeno. Teoretiki, vsaj odličnejši, so sicer v tem pogledu več ali manj edini, ali v praksi njihova načela niso mogla povsem prodreti. Obče priznано načelo je, da naj kreditne zadrúge dovoljujejo posojila na kolikor mogoče kratko dobo. Zadruga dela skoraj izključno s tujim denarjem. Vsak čas mora biti pripravljena, da izplača vlagateljem njihove vloge. Vsled te svoje odvisnosti od vlagateljev ne sme svoje obratne glavnice porabljeti za posojila, ki se težko realizirajo, torej pred vsem ne za hipoteke.

Statistika o denarnem poslovanju kreditnih zadrug pa spričuje, da se kreditne zadrúge malo drže teh navodil. Osobito starejše in močnejše kreditne zadrúge, ki razpolagajo z visokimi hranilnimi vlogami, dajejo posojila kaj rade tudi na vknjižbo, posebno v takih slučajih, ko na denarnem trgu ne primanjkuje denarja. Vsled tega se pa vedno z nova oglašajo zadružni strokovnjaki, ki svare zadrúge pred takim poslovanjem, s katerim se krši načelo likviditete.

Znano je, da rajfajznovke vsled svojega ustroja in že po svojem bistvu dovoljujejo principijelno posojila na daljšo dobo nego šulcejevke. Že Šulce-Delič je zaradi tega Rajfajzna ostro napadal in nepremakljivo zavzemal stališče, da naj kreditna zadruga dovoljuje kredite kolikor mogoče le na tri mesece. Tudi drugi pristaši Šulcevega sistema se v teoriji drže strogo tega principa. Ali navzlic raznim pomislekom in vkljub mnogim opominom in svarilom vendar tudi šulcejevke dejansko dovoljujejo primeroma mnogo posojil na hipoteke.

Ako kreditna zadruga svoja razpoložna sredstva preveč imobilizira, je s tem brez dvoma združena za njo večja ali manjša

nevarnost. Temu ne more nihče oporekati. Ravno letos občutijo to bridko resnico tudi mnoge posojilnice po Slovenskem, ki so vsled ugodnih denarnih razmer v predzadnjih letih bile zapeljane, da so preko meje dopustnosti dovoljevale kredite. Tudi naše posojilnice niso povsem upoštevale opominov in svaril, da naj se omejujejo pri dovoljevanju posojil. Pri mnogih posojilnicah bi dandanes ne bili v takih stiskah, če bi se bilo pomislilo, da utegne po sedmih dobrih letih priti sedem suhíh.

Lanske in letošnje skušnje na denarnem trgu so dokazale znova, kako pomembno in za ugled posojilnice velevažno je vprašanje, kako naj posojilnica razpolaga s svojo obratno glavnicó.

Čujmo, kaj piše o tem predmetu revizor And. Klencz od zveze avstrijskih šulcejevih zadrug v Avstriji. Pripomniti imamo, da so njegova izvajanja namenjena šulcejevкам. Vsled sile razlogov pa se dado mnogi njegovih nasvetov tudi obrniti na rajfajznovke. Zato prinašamo v dobesednem prevodu njegov članek, ki se glasi sledeče:

„Ne zanima nas tu vprašanje, ali so posojilnice poklicane dajati posojila na vknjižbo ali ne. Če bi se dotaknili tega vprašanja bi gotovo ne bilo nič manj kočljivo za avstrijsko zadružništvo kot tako pogosto poskušena spravna pogajanja med Čehi in Nemci. Dokaz temu so obravnave tozadevnih predlogov na štirih zvezinih skupščinah*) 1876, 1880, 1881 in 1882, na katerih se ni moglo tega vprašanja enotno rešiti. Kljub temu moramo, ker se posojila na vknjižbo tako množe, kot zvesti svetovalci predložiti posojilnicam vprašanje, ali ne smatrajo za potrebno in umestno, posojilom na vknjižbo postaviti mejo, katere bi se ne smelo prekoračiti. Zgled, vzorec ne zadostuje. Sicer velja načelo, da posojilnice ne smejo dovoljevati posojila na

*) To je, na skupščinah zveze šulcejevih zadrug.

vknjižbo; vendar je X. glavna skupščina upoštevala potrebo svetovala: „taki krediti naj se dajejo le v omejenem obsegu, proti polni pupilarni varnosti, če si posojilnica pridržijo pravico trimesečne odpovedi“. Običinske hranilnice, po katerih menijo, da se morajo ravnati naše posojilnice, običajno ne nalagajo rade nad 60% svojih hranilnih vlog v hipotekah, če polagajo važnost na mobilnost svojih denarnih sredstev. Veliko posojilnic je pa to, za zadruge gotovo previsoko mejo, že prekoračilo.

Zgoraj je omenjeno, da naj posojilnice ne posojujejo na vknjižbo in sicer za to ne ker bi bilo proti načelom dobre uprave, kredit na dolge roke dovoljevati, medtem ko dobe posojilnice same denar le za kratek čas. To dejstvo ni moglo vzbuditi dosedaj bojazni pri mnogo posojilnicah, ki dajejo posojila na vknjižbo. Na vprašanje, zakaj dajejo posojilnice tako rade posojila na vknjižbo, so razne zadruge odgovorile: člani, ki rabijo kredit, so večinoma hišni ali zemljiški posestniki, ali: posojilo na vknjižbo se jim zdi varneje kakor na osebni kredit, ali: radi zaupanja vlagatelj razpolaga posojilnica z tolikimi vsotami, da je najboljšo naležiti jih v hipoteke. Pogosto se dovoljujejo posojila na vknjižbo zato, ker si funkcionarji posojilnic domnevajo, da jim ni treba več skrbeti za varnost posojil, če so se vknjižila in ker so tudi računi s takimi posojili lažji in priprosteji. O vprašanju mobilnosti izposojil si posojilnice ne delajo posebnih skrbi, češ saj se v stiski lahko obrnejo za pomoč do drugih denarnih zavodov.

Da se more te odgovore bolje razumeti in tudi kolikor toliko vpoštevati, se mora poznati vzroke, zakaj so se ustanovile posojilnice, njihov delokrog in cel razvoj, z eno besedo, poznati je treba celo zgodovino posojilništva. Mi smo dosti objektivni in pripoznamo, da so zlasti one posojilnice, ki so se ustanovile po zaslugi kmečkega prebi-

valstva in imajo med svojimi člani malo število rokodelcev in obrtnikov, za katere same se posojilnice niti niso mogle ustanoviti, napredovale vsled dovoljevanja hipotečnih posojil, ki se zde za njihovo prebivalstvo najprikladnejša. Kmečke posojilnice so se razvile hitreje tam, kjer v dotični okolici ali dotičnem kraju še ni bilo posojilnice rajfajznovke. Največji ali vsaj velik del prihrankov iz okolice se je stekal v posojilnico. In ker se teh prihrankov ni hotelo zavračati, se je denar nalagal v hipoteke, po katerih je bilo vedno dovolj povpraševanja. Prehajajoč na drugi odgovor, da je realni, hipotekarni kredit varnejši kot osebni, moramo razločevati, na kakem predmetu in na kakem mestu je dotično posojilo vknjiženo. Tako so se n. pr. deloma zgubile mnoge, celo prve hipoteke na mline deloma vsled boljše ogrske moke, deloma vsled vodnih katastrof. So kraji, kjer se delo ustavi, se nadomeste delavske sile s stroji, kje se opuste premogokopi in druga slična podjetja; posojila vknjižena na prvem mestu zemljišča ali hiše niso varna. Iz tega sledi, da čas in druge okoliščine vplivajo tudi na varnost posojil na vknjižbo.

Mnogi voditelji zadrug se kaj radi izgovarjajo: „Uživamo splošno zaupanje štedljivega ljudstva“. Kam pa pripelje vodstvo, če meni, da se ne sme ustaviti po robu prevelikim vlogam, o tem dajejo zapisniki in računski zaključki marsikatero zadrugo žalostno pojasnilo: eksekucije, zasilne uprave, odpisi zgub in prevzetja zadolženih zemljišč so navadni sadovi pri zadrugah, ki imajo preveč hranilnih vlog. Če se vodstvo ne zaveda svoje odgovornosti, tedaj zapeljejo množče se hranilne vloge vodstvo, da dovoljuje posojila na vknjižbo na drugo ali celo tretje mesto, včasih tudi previsoka posamezna posojila. To krajevno preobsežno zaupanje, nezadostna orientacija o pravi vrednosti zastavljenih zemljišč in previsoka posojila na vknjižbo so prizadela že marsikaterim zadrugam rane, katerim so ali podlegle, ali

so ozdravele šele po desetletjih. Ker posojila na vknjižbo, kot smo omenili, niso vedno tako varna, kot jih smatrajo zadružni funkcionarji, bi se morale vedno v zadolžnici določiti anuitete ali gotove svote, ki bi se morale vsako leto vrniti, na kar bi moralo vodstvo strogo paziti. Ali se je dalo posojilo vrednim dolžnikom, se pokaže potem, če se ti drže svojih, v zadolžnici določenih dolžnosti. Praksa je gotovo povsod pokazala, da s posojili ni vedno tako kot n. pr. z vinom; med tem ko postaje slednje po svoji kakovosti vedno boljše, so posojila vedno slabša. Če kdo ugovarja, češ cena zemljišč in poslopij se viša, naj se tudi vpošteva, da nastopijo lahko drugi časi, druga vlada, druge carinske pogodbe, drugačni davki. Kdo more vedeti, ali ne bodo te izpremembe pritiskale na cene zemljišč in poslopij? Z ozirom na to razmišljanje se mora smatrati mnogo zastopano stališče, da je v interesu zadruga, če se pri visokih vlogah posojila na vknjižbo kolikor mogoče dolgo ne povrnejo in se rado ne sprejema delnega pokritja, kot čisto napačno in škodljivo.

Kar se tiče zadnje točke — mobilnost izposojenega denarja — svari vsakoletno poročilo splošne zveze, da tiči v slučaju splošne gospodarske krize v visokih hipotekarnih kreditih velika nevarnost. Nikdo ne more dvomiti tega. Posojilnice delujejo bolj s tujim kot svojim kapitalom, imajo na razpolago hranilne vloge, deloma tudi kontokorentne vloge, katere morejo vložniki pri določenih odpovednih rokih vedno nazaj zahtevati. S tem je treba računati. Posojilnice, ki se hočejo obdržati, kadar naenkrat zahteva veliko vložnikov svoje vloge nazaj, čemur so izpostavljeni tudi najboljši denarni zavodi, morajo posojevati tako, da lahko o vsaki priliki posojila realizirajo. V takih stiskah računati sigurno na zunanjo pomoč, je po našem mnenju napačno. Vsakdo se more sigurno zanašati le na samega sebe;

slabo je in tudi poniževalno, če je posojilnica, kateri ne zaupajo upniki, odvisna od milosti in nemilosti tujih zavodov.

Rado se vpraša: kaj je storiti s hranilnimi vlogami, ker konkurenca ne pripuusti znižati obrestne mere in ker se nakup vrednostnih papirjev ali naložba pri drugih denarnih zavodih sploh ne rentira ali se premalo rentira. K temu sledeče. Najprvo se je treba vprašati, ali posojilnice spolnjujejo svoj glavni namen, dajati v prvi vrsti osebni kredit. Mislimo, če vodstvo daje posojilo tudi revnejšim, gospodarsko slabejšim ljudem, obrtnikom, trgovcem itd., ako se smatrajo kot vredni kredita. Dostikrat se meni, da je kredita vreden samo tisti, katerega ime je v zemljiščni knjigi. To naziranje je napačno. Pridnost, spretnost in poštenost so močna podlaga osebnega kredita, s katerim naj bi donašale posojilnice pomoč in blagoslov.

Ne manj važno je vprašanje obrestne mere za osebni kredit. Obrestna mera, če dopuščajo razmere, ne sme biti nad eden do dva odstotka višja kot obrestna mera hranilnih vlog. Previsoka obrestna mera ne pospešuje osebnega kredita, ne gospodarstva onih, ki ga potrebujejo. Če je v gotovem času več hranilnih vlog na razpolago, kakor znaša navadna potreba po kreditu, se ni treba bati, za večje nove hranilne vloge ponuditi manjše obresti kot navadne s pojasnilom, da posojilnica tako visokih vsot ne more ugodno porabiti. Ta izhod je za posojilnice veliko manj škodljiv kot pa da se brezpogojno še naprej po isti obrestni meri sprejema hranilne vloge, ki se potem vedno znova zabijejo v hipoteke.

Ali naj se posojilnice pečajo z meničnim eskomptom, z zastavnimi in kontokorentno-kreditnimi posli, o tem tu ne bomo razpravljali, ker ne spada v okvir našega razmotrivanja. S temi posli se rade pečajo kolikor toliko posojilnice.

Omeniti smo hoteli le, da naj se pečajo posojilnice v prvi vrsti z osebnim kreditom. Če se bodo pečale pravilno s tem kreditom, bodo imele same moraličen in gmoten dobiček. Pred vedno naraščujočim hipotekarnim kreditom, zlasti če niso posojila pupilarno varna ter se posojujejo v visokih svotah, svarimo naše posojilnice v njihovem lastnem interesu.“

Za križanje primerna plemena.

Iz prejšnjih člankov se je vsak lahko prepričal, da je treba staviti si cilj, kateri hočemo pri živinoreji doseči. Nekaterim razmeram ugajajo dobre jajčarice, drugim zopet perutnina za meso. Ako smo si v svesti, da nam dajejo prve več dobička, se odločimo za te, ako ne, za druge. Kakor smo rekli, to je stvar krajevnih razmer.

Največ gospodinj se bode odločilo gotovo za jajčarice. Te ji dajo dohodkov iz perutnine celo leto, težka plemena pa le kot piščeta, oziroma, ako prodamo veliko kokoši, kot taka nekaj desetice več. Jajčarica, posebno zimska, daje gospodinji celo zimo lepih dohodkov, ker gredo jajca lahko in drago v denar.

Zato hočem opisati najprej križanje onih plemen, katero strokovnjaki priporočajo kot najboljše v dosego dobrih jajčaric. Za križanje dveh plemen rabimo navadno ležec križec med obema plemenoma, samec pa stoji vedno na prvem mestu.

1.) Laški jerebičar × domača kokoš.

Rekli smo, da naša domača kokoš ni ravno slaba, ker vže skoraj vsaka gospodinja obdrži boljšo jajčarico doma, proda pa slabejo. Tako si ohrani domačo kokoš dobro in dobičkanosno. Bati pa se je, da ravno to pleme ne opeša in degenerira, ako ne skrbimo pravočasno za posveženje plemena, oziroma za križanje. Domača kokoš je tudi utrjena in kljubuje vremenskim izpremembam,

ker je produkt domače zemlje. Drugič je povprečno domača kokoš po telesni obliki precej podobna laškemu plemenu. Čim večja je sličnost po telesni obliki, tem gotovejši je vseh križanja. Iz tega križanja dobimo zarod, ki se po obliki približuje laškemu in domačemu plemenu, tedaj se ne razlikuje ne od prvega ne od drugega preveč.

Od domače kokoši podeduje zarod utrjenost. Res, da ta utrjenost ni tako velika, kot pri domačem plemenu, a vseeno je zelo zvišana po križanju z njim in je mnogo večja kot pri laškem plemenu. Po lastni izkušnji lahko trdim, da se utrjenost bastardov skoro nič ne razlikuje od utrjenosti domačega plemena. Ako je laško pleme že tu aklimatizirano in ker križanje temu plemenu odvzame kolikor toliko njegove lastnosti, ga z mirnim srcem lahko rabimo za križanje.

Križanje jerebičarja z domačo kokošjo je pa velikega pomena z ozirom na zvišanje plodovitosti. Čistokrvno laško pleme je sicer samo na sebi eno najplodovitejših in jerebičarica nam da povprečno 160–170 jajec, potom križanja pa zvišamo plodovitost na 200 jajec in še več, kar sem iz večletne izkušnje do dobra prepričan.

S križanjem znižamo hudo nagnenje kločenja, ki je naši domači kokoši lastno; bastardi pa so vendar sposobni za valjenje in pašo mladičev, kar čistokrvno laško pleme nikakor ni.

Kločenje bastardek se pojavi navadno že v marcu in aprilu, kar nam omogočuje vzrejo zgodnjega zaroda. Ker ta zarod podeduje lastnost laškega plemena, da hitro raste in spolno kmalu dozori, neso jarice že na jesen in postanejo dobre zimske jajčarice.

S križanjem pa nismo izboljšali kakovosti mesa, ker laško pleme ni posebno dobrega mesa; potom križanja smo izboljšali le plodovitost, dasiravno so bastardi glede na težo večji od laškega plemena.

Za križanje vzamemo lahko tudi laškega petelina druge barve, ni ravno jerebičar neobhodno potreben; barva sama na sebi ne vpliva popolnoma nič na plodovitost, ampak vedno le prirojena lastnost plemenjaka.

Za križanje si nabavimo radi manjših stroškov vedno le petelina.

Razmnožil sem v svoji okolici že mnogo laškega plemena, kakor tudi njihovih bastardov. Gospodinje so z njimi prav zadovoljne in mi zatrjujejo, da poprej nikdar niso imele toliko jajec kot sedaj, zlasti pa v zimskem času ne.

2.) Minorka $\times$ domača kokoš.

Kakor že znano, prištevamo minorke med najboljše jajčarice, ki v nekaterih ozirih laško pleme celo prekašajo, zlasti v kakovosti mesa, ki je boljše nego ono laških jerebičaric. Vse to priporoča minorke za križanje z domačim plemenom. Zarod tega križanja nas zadovoljuje na vse strani. Ti bastardi imajo vse lastnosti kakor oni laških jerebičaric; v nekaterih so še celo popolnejši. Ker je meso minorke boljše, preneso kakovost mesa na mladiče. Zelo pridni so za iskanje hrane, prav pridni za nesenje, pa dosti utrjeni. Mladiči rasto pa počasneje kot bastardi laškega plemena, a zato pa postanejo večji in težji. Vsled počasneje rasti so tudi kasneje spolno zreli; zato je mladiče zgodaj spomladi izvaliti, da nam pozimi neso.

Le barva črnih minorok navadno nikjer in nikomur ne ugaja. Pa tudi mladiči so iz tega križanja precej lisasti, kar ne prija okusu.

Nasprotno pa smo domačo kokoš poplemenili z minorke glede na plodovitost in na kakovost mesa. Plodovitost je pa vendar še v ospredju in večje važnosti nego kakovost mesa.

3.) Andaluzijanec $\times$ domača kokoš.

Andaluzijansko pleme je istega gospodarskega pomena kot laško ali minorke.

S križanjem tega plemena z našo domačo kokošjo dosežemo isti vspeh kakor z prejšnjima, le barva bastardov bo ugajala bolj. Tudi to pleme zmanjša v mladičih prehudo kločenje naših kokoši, dasi vendar bastardke še vale in tudi dobro vodijo.

Boljših plemen za poplemenjenje domače kokoši nimamo od zgoraj imenovanih. Kdor hoče imeti dobre jajčarice, naj si preskrbi plemenjaka iz navedenih plemenov in ne bode mu žal. Pustimo že enkrat „lepega“ petelina, ki nam razven lepote ne nudi ničesar družega in vpeljimo plemenjake dobrih lastnosti. Saj je laški jerebičar tudi lep in v svojem kretanju prav majestetičen, nič manj pa minorke-petelin. Vendar se lotimo že moderne reje pri vseh panogah naše živinoreje. Ne zadostuje več, da iščemo samo „lepega“ brka, mrjasca z „dolгими ušesi“ — kot bi jedli sama ušesa pri prešičih, drugo pa bi bilo ničvredno — in „hudega“ petelina, ampak iščimo plemenjakov s takimi lastnostmi, ki ugajajo našim potrebam in našim razmeram.

4.) Houdan $\times$ domača kokoš.

Houdan prištevamo težjim plemenom izbornega mesa. S križanjem houdan-petelina in domače kokoši izboljšamo v prvi vrsti našo kokoš glede na meso, pa tudi precej dobre jajčarice so njihovi bastardi. Ti so namreč zelo čokati in mesnati. Petelini dosežejo težo 3 kg, kokoši pa 2¹/₂ kg. Ker piščeta hitro rasto in so precej velika, je to križanje priporočljivo tam, kjer rede osobito na meso. Kokoš je spolno zrela z 7 meseci in nese precej debela, namreč okrog 65 g težka jajca. Bastardke pa niso za valjenje, ker nimajo nagnenja do kločenja. Le v slučaju, če je bila domača kokoš huda za kločenje, podedujejo tudi mladiči nekaj te lastnosti.

To križanje je posebno za naše razmere ugodno.

5.) La bresse × domača kokoš.

Križanje teh plemen ima skoraj isti rezultat kakor prejšnjih plemen, le glede na kakovost mesa zaostajajo nekoliko za njimi, pač pa so boljše jajčarice bastardke iz teh plemen. Ugajajo bolj, ker nimajo onih houdanovih čop in so zato pripravnejše in pridnejše za iskanje hrane. Posebno priporočljivo je to križanje radi utrjenosti mladičev. Kljubujejo mrazu in vremenu in zato ne pogine pri pametni vzreji nič mladičev, kar je veliko vredno.

Perutninarji-strokovnjaki tudi to križanje zelo priporočajo.

Druge težje vrste ne priporočam za križanje. Brahma, Cochin, Langshan, Dorking, Mechelner i. t. d. so za to pretežki. Odločno odsvetujem Cochin-petelina, ki nikakor ne prija našim razmeram. Malo jajec in še to zelo drobnih, divje, neugnano vedno kločenje vam prinese hudo razočaranje.

Ako hočemo že ta plemena križati, vzamemo čistokrvne kokoši teh plemen in jih križamo z domačim petelinom. Uspehi so veliko boljši. Za tako križanje priporočajo posebno viandotke in Plymouth-Rock, ki dajo težka in mesnata piščeta, težek zarod. Ti bastardi so pa zelo dobri za nadaljno križanje, katero imenujemo dvojno križanje. Pri tem nam je biti previdnim. Le zdravo, močno domače pleme je sposobno za to, nasprotno pridejo na dan vse slabe lastnosti degeneriranih živali.

Za dvojno križanje vzamemo rajše čisto-krvna plemena, in ker že o tem govorimo, hočem nekaj takih, priporočila vrednih križanj navesti.

6. Laški jerebičar × viandot
× laški jerebičar.

Dvojno križanje se vrši tako-le: Viandot-kokoši oplemenimo z laškim jerebičarjem, bastardke iz tega križanja pa zopet z laškim jerebičarjem. Produkt prvega križanja je ta, da so mladiči težji od laškega

plemena in izdatno boljšega mesa. Plodovitost se dvigne za 15 do 20 %, kar imam lastno izkušnjo. Mladiči hitro rasto in gnezdo iz aprila vam prične sred jeseni nesti ter nese celo zimo do aprila, da se oglasi v njih viandotova kri: kločenje. Vendar pa že ne kločijo tako hudo kot viandotke. Par dni zapora v kleti, pa mine kločenje in v 8 do 10 dneh prično zopet nesti. Preskusil sem te bastarde tudi za valjenje in sem z uspehom prav zadovoljen. Sedé dobro in pridno. Ker pa so lažje od Viandotek, je vspeh valjenja mnogo ugodnejši. Težke viandotke stro preveč mehkolupinastih jajec in zmečkajo navaljenih in prekljuvanih jajec radi svoje neokretnosti.

Če te bastardke križamo zopet z laškim jerebičarjem, se nove bastardke približujejo v podobnosti života in v lastnostih zopet laškemu plemenu. Vsled posvežene krvi z viandotskim plemenom so mladiči krepki, zdravi, boljšega mesa in zelo plodoviti, za valjenje pa le malo sposobni.

7. Minorka × Langshan × Minorka.

Če križamo Minorka-petelina z Langshan-kokošmi, dobimo težka in mesnata piščeta, kar je dedščina Langshan-plemena. Po petelinu pa podeduje hitro rast, vsled tega nam spomladansko gnezdo da dobrih, da, izvrstnih jajčaric, piščeta pa dobrega mesa. Bastardi pa so okorni, iščejo slabo hrane in kločijo hudo. Da odpravimo te napake, križamo bastardke zopet z Minorka-petelinom. Ta novi zarod pa nas zadovoljuje vsestransko, v kolikor je mogoče spojiti v jedni živali oboje, namreč: dobro meso in veliko jajec. Do vrhunca se pa kvaliteta mesa in kvantiteta jajec dvigniti ne da, pač pa oboje s križanjem teh plemen približamo vrhuncu. Mladiči so utrjeni, rasto hitro, pridno iščejo hrane, dajo dobro meso, kokoši pa tudi zadovoljivo vale in pasejo. Dorasli petelin tehta 3¹/₂ do 4 kg, kokoši pa 3 do 3¹/₂ kg.

Kločijo meseca marca in nam dajo zgodnjih mladičev za pleme.

Pri tej priliki omenim, da ravno letos gospodinje tožijo, ker nočejo kokoši kločiti. Piščeta so draga in rade bi jih imele za trg, pa vse nese in nobena ne kloči. Kaj je vzrok temu? Največ leži krivda na tem, da gospodinje zgodnje gnezdo prodajo radi cene, pozno izvaljene jarice pa začno nesti še-le po Božiču enkrat in te se morajo preje iznesti, predno skločijo. Naravni zakon. Zgodnje mladice pa se izneso pozimi, marca, včasih pa že prej skločijo in to lastnost obdrže tudi v poznejših letih.

Kokoš, huda za kločenje, mi je tekom leta štirikrat izvalila, dvakrat kar zaporedoma. Ker po letu ni nesla, je nesla celo pozno jesen in celo zimo. Iznesla se je in sredi marca že začela valiti. Piščeta sem dal drugi in sedaj že vali drugič. Kdor hoče imeti zgodaj kokelj, naj ravna tako in dosege bo zgodnjih piščet.

Druga priporočljiva križanja so:

laško pleme × Houdan,
laško pleme × Plymouth-Rocks,
Minorka × La bresse,
Minorka × Houdan,
Minorka × Brahma.

To zadostuje popolnoma. Kdor pa hoče križati druga plemena, naj ima vedno pravila križanja in stavljen si smoter pred očmi. Glavno je, da poznamo lastnosti plemen, namenjenih za križanje in da smo na jasnem, kaj hočemo s križanjem doseči, oziroma katere lastnosti odpraviti. To velja za vso živinorejo.

Boljše pa je, da se vsak drži preizkušenih križanj, nego bi delal sam preizkušnje, posebno če nima prakse.

S križanjem se dosežejo posebna plemena, ki so zelo dobra in se vkljub temu dajo še izpopolnjevati in izboljševati.

Zupan.

Poučilo, kako je vinogradnikom ravnati s trtami, ki so bile po toči poškodovane.

Ker je ravnokar v nekaterih krajih naše dežele toča vinograde močno poškodovala, daje podpisani vinogradnikom sledeče navodilo, kako je s takimi trtami ravnati.

Ako toča pobije, je pred vsem treba kakih 5 do 6 dni počakati, da se po njej napravljena škoda v polni meri pokaže.

Potem je treba trte dobro pregledati in na naslednji način z ostrim nožem obrezati:

1.) Vsa močno ranjena ali razkosarjena peresa je stran porezati.

2.) Na šparonih ali napnjencih je pustiti samo one mladike, katere imajo še kaj ohranjenega grozdja na sebi, druge pa odrezati. Mladike z grozdem se skrajšajo za toliko, kolikor je nujno potreba. Najbolje, ako ostanejo nad zadnjim grozdom še 3 do 4 peresa. Izrastle zapernice se zaščipujejo za prvim ali drugim listom.

3.) One mladike, katere stoje na reznici (palcu ali ščapu), ter imajo dati les za napravo reznice ali šparonov v prihodnjem letu, je treba posebno skrbno obrezati in ohraniti, ker je drugače tudi trgategv prihodnjega leta izgubljena.

Ako so takim mladikam samo vršički odbiti, odrežemo le najbolj poškodovan del istih, ter gledamo, da ostane na koncu kaka zapernica (zalistnik), katera takoj naprej raste in nadomestuje trti odbiti vršiček. Ostale zapernice zaščipnemo za drugim peresom, ker morajo ta peresa na mesto odbitih glavnih peres trtni les rediti.

Ako so pa te mladike tako pobite, da je le njih spodnji del ohranjen, jih moramo tako obrezati, kakor po navadi pri spomladnem obrezovanju, to je na palce (ali ščape) dveh do treh zdravih očes.

Ta očesa poženejo in dajo tak les, kakor na pr. letos na zeleno cepljene trte.

Vse druge, trti nepotrebne mladike odrežemo, da gre živež le v one, katere rabimo za prihodnje leto.

Ako pa toča še toliko mladik na trti ne pusti, da bi iz njih napravili reznice ali palčke, moramo shraniti in rediti kake dve do tri mladike, katere po navadi poženejo iz starega lesa.

4.) Pri vsem tem delu moramo pa skrbeti za to, da tiste mladike, ki so na trti ostale, ohranimo zdrave, ter da njih les dobro dozori.

Treba je torej vezati, kmalo in večkrat proti peronospori (z galico) škropiti in meseca septembra vsako mladiko za eno tretjino skrajšati.

Bohuslav Skalický,
c. kr. vinarški naizornik.

Skrb za zdravje na deželi.

Največji zaklad, ki ga imamo, je brez dvoma naše zdravje. Toda kolikokrat se moramo na svojo žalost prepričati, da ljudje podcenjujejo vrednost tega velikega zaklada in ga lahkomiselnostjo zapravljajo. Ko je že prepozno, tedaj šele spozna marsikdo, kaj je imel v zdravju. Zelo mnogo jih je, ki si morajo odkrito priznati, da so sami krivi, če so izgubili ljubo zdravje.

Čuditi se moramo, kako zelo tudi na kmetih pri nas sušica gospodari. Sušica je bolezen, ki se koti po ozkih in smrdljivih mestnih ulicah in je osobito razširjena med tovarniškim delavstvom. Tu je ona doma, kar je vsled nezdravih stanovanj in nezdravega tovarniškega dela tudi povsem razumljivo. Da je sušica toliko razširjena tudi na kmetih, temu moramo iskati drugega vzoka; saj je vendar kmečko delo samo na sebi zdravo, saj se giblje kmet večinoma v svežem zraku pod milim nebom, na polju ali v gozdu. Ta vzrok je nepazljivost in nevednost. Pride človek ves razgret, pa se napije mrzle vode, ali sede na preprih ali pa

gre v mrzlo klet bos in gologlav. Takemu početju mora seveda slediti bolezen. Navedel sem samo en vzgled za prehlajenje, ki je glavni faktor pri sušici na kmetih. Kakor sušici, tako sta tudi mnogim drugim boleznim glavna vzroka nepazljivost in nevednost. Kako se da temu odpomči? Edino s poukom. Izobraževalna društva so po naši domovini že zelo razširjena. Poleg drugih znanstvenih predavanj naj bi prvo mesto zavzemala predavanja o zdravstvu. Kajti tudi tu velja znani latinski pregovor: *Primum vivere, deinde philosophari* (najprej živeti, potem šele modrovati). Po nekaterih krajih so se tu in tam že vršila taka predavanja. Želeti je le, da bi se prirejela v vseh izobraževalnih društvih in v večji meri. Predavali naj bi seveda strokovnjaki-zdravniki.

V zadnjem času so se pričele pri nas ustanavljati gospodinjske šole. Nekaj ur je posvečenih tudi pouku o higijeni. To je prav; kajti dobra gospodinja mora vedeti ne samo, kako se pripravi okusna jed, marveč tudi kaj zdravju prija, kaj mu je škodljivo, kako je v sili pomagati in kako rabiti domača zdravila.

V tem pogledu torej nam bo že nekoliko pomagano z gospodinjskimi šolami. Toda skrb za zdravje se mora vkoreniniti tudi med širšimi masami ljudstva. Naša ljudska, oziroma ponavljalna šola mora dečku in deklici, ki zapuščata šolo, vsaditi v srce smisel in zanimanje za zdravstvo, potem bosta s pridom sledila predavanju o tem predmetu v izobraževalnem društvu in bo vzel ta ali oni z veseljem v roke spis ali poučno brošuro o tej stvari.

Pa ne samo s predavanji in s poukom v šoli, nego mogoče še v večji meri bomo vršili borbo proti brezbriznosti za zdravje s privatnimi razgovori. Tu pa ni treba, da bi moral biti vsakdo strokovnjak, ki vodi take razgovore. Pač pa bi se moral vpeljati pouk o higijeni v srednjih šolah in seme-

nišču. Visokošolci, ki ne študirajo medicine, pa naj bi obiskovali tudi nekaj predavanj o higijeni. Na ta način bi se vzgojila inteligenca, ki bi mogla mnogo koristiti narodu. Razumljivo je namreč, da zdravniki ne morejo vsega storiti, ker jih je le malo na deželi, oni iz mesta pa ne pridejo mnogo v dotiko z kmečkim ljudstvom; duhovnik in učitelj se pa vedno gibljeta med ljudstvom in mu v tem pogledu lahko mnogo koristita, če sta sama vneta za stvar.

Podali smo par misli, kakor bi bilo od pomoči neznosni brezbriznosti za zdravje. Želeti bi bilo, da bi se inteligenca z veseljem poprijela dela za ljudstvo na tem polju, za kar ji bode ljudstvo hvaležno in si tudi prizadevalo storiti, kar je v njegovi moči za odpravo te velike rak-rane na našem narodnem telesu.

Plevelne rastline v kmetijstvu.

Pri obdelovanju posestva se ima kmetovalec boriti z raznimi škodljivimi vplivi, ki mu uničujejo sad njegovega truda ter mu s tem zmanjšujejo množino in dobroto pričakovanih pridelkov. Rastočim rastlinam škodujejo namreč neugodno vreme (sneg, slana, moča, suša, vetrovi in toča), pleveli in plevelne rastline, rastlinske bolezni, škodljive živali in slednjič neugodne lastnosti zemlje. Dočim se neugodnemu vremenu ne moremo z vspehom vstavljati, moremo druge škodljive vplive deloma vsaj odvracati z marljivim, umnim delovanjem ter škodo, ki jo povzročujejo, s tem zmanjšati. Semkaj prištevamo zlasti zatiranje plevela in plevelnih rastlin.

Pod tem izrazom razumemo vse one rastline, katere rastejo na obdelani zemlji (na vrtu, njivi, travniku, vinogradu, pašniku in gozdu), ne da bi jih bili vsejali ali zasadili, katere so se le-sem pritihotapile brez kmetovalčeve volje, katere delajo kmetijskim rastlinam napoto, kradejo jim živež, jemljejo

prostor, svetlobo in toploto in katerih pridelek je ničvreden ali celo škodljiv. Tudi prenašajo često rastlinske bolezni na kmetijske rastline.

Število plevelov in plevelnih rastlin je skoro nebrojno. Njih škodljivost je različna ter zavisi od tega, v kaki množini nastopajo, kako se razmnožujejo, kje rastejo in s kakim trudom in stroški se jih mora zatirati. Za vsacega poljedelca je potrebno, da pozna vsaj najvažnejše teh rastlin, tiste, ki se nahajajo največkrat in v največjem številu na njegovi obdelani zemlji ter da vé, kako se jim more s pridom v bran postaviti, jih zatirati in se s tem občutne škode obvarovati.

K najbolj škodljivim plevelnim rastlinam na njivah prištevamo: perenka (pirinka), njivski osat, njivski slak, njivska preslica, lapuh, njivski ščep ali kodrastolistna kislica, stoklasa, omotna ljujka, muhvič, kostreba, navadna jesenka, šopulja, divji oves, modrica, divji mak, njivska gorčica, njivska redkev, divja ogrščica, navadna kreša, navadni dresen, navadna škrobinka, grašica, kurja čreva, divja kamilica, gadovec, njivski jetičnik, trpotec, gabez, habât, razne zlatice, kokalj in druge.

Teh plevelov se varujemo s setvijo čistega semena, s porabo gnoja, v katerem ni plevela, s primernim kolobarjenjem, s pridelovanjem zelene krme in okopavin, z globokim obdelovanjem in s praho. Zatiramo pa jih s pletvijo, z obdelovanjem plevelnih prostorov z brano, z okopavanjem, z osipovanjem, z globokejšim oranjem in s košnjo.

Najbolj škodljive plevelne rastline na travnikih in pašnikih so: mah, močvirna preslica, loč, srpica, munec, šaš, trstika, kukavica, kislica, trpotec, divja ščetica, grintovec, potrošnik ali cikorija, svinjak ali pegasto pasje zelje, travniška kozja brada, volovsko oko, lakota, marjetica, krebolica, dežen, trebelje, kalužnica, zvončnica, svedrec, dobra misel, materna dušica, kadulja,

škrobotec, trobentica, čiprije, vrbovec, ramšela, kukavičja roža, pokalica, sv. Janeza roža, penuša, kamenokreč, poljski stoglavež, močvirni silj, kompava, brdnja, repinec, turek, regrat, jesenski podlesek, pikasti mišjek, velika trobelika, mlečki in mnoge druge.

Teh plevelnih rastlin se varujemo z umnim obdelovanjem travnikov in pašnikov, k čemur prištevamo gnojenje, da se naselijo dobre trave in detelje, sejanje travnih in deteljnih semen, osuševanje premokrih in primerno namakanje travnikov. Zatiramo pa tu rastoče plevelne rastline s tem, da s trebljenjem in čiščenjem ne pustimo tem rastlinam zoreti in ako se dve ali večletne, ki imajo koreniko ali čebulo, da le te izruvamo iz zemlje ali drugače uničujemo.

Gozdni pleveli so: črni trn, navadni glog, robida, malinjek, borovnica, brina, češmin, šipek dobroletina, navadni vresek, rdeča resa, rumena omela, leska in druge.

Varujemo se teh plevelnih rastlin, da čistimo in trebimo v gozdu vse to grmovje, oziroma, da ne puščamo praznih, posekanih, nezasajenih gozdnih parcel, kjer se zamore ta plevel nerazmerno močno razrasti in more mlad gozdni nasad zadušiti.

Do novejšega časa zatiralo se je navadno le plevel na vrteh, na njivah in vinogradih, manj važnosti se je polagalo na zatiranje teh kvarljivcev na travnikih, pašnikih in v gozdih. Z ozirom na veliko korist, ki jo dobivamo pa tudi od te obdelane zemlje zlasti v krajih z razvito živinorejo in kjer imajo gozdi veliko vrednost, kakor ravno pri nas, moramo obračati svojo pozornost plevelnim rastlinam tudi na tej zemlji in jih z vsemi izkušenimi pripomočki zatirati in sicer vsi, da one ne morejo prehajati in se zasejati iz neobdelanih, zanikrno oskrbovanih sosednih zemljišč na skrbno obdelani svet. H koncu omenimo še izrek praktičnega kmetovalca o škodljivosti plevela namreč: „Prereven sem, da bi mogel trpeti

plevel!“ Ravnajmo se po tem izreku in ne držimo rok križem, da se ne bi po pravici o našem obdelanem svetu reklo: „Trnje in osat ti bo rodila zemlja“.

Kako je na kmetijskih rastlinah zatirati glivice?

Vsak kmetovalec iz skušnje vé, da čestokrat napadajo naše kmetijske rastline poleg živalskih škodljivcev tudi ratlinske zajedavke, glivice, ki jih skušajo ugonobiti tako, da pričakovane pridelke zdatno zmanjšajo, celo uničijo. Navadno pravimo: rastline bolehalo. Do najnovejšega časa je bil kmetovalec proti tem kvarljivkam brez pomoči; on ni imel pravega sredstva, s katerim bi se jim zamogel z uspehom v bran postaviti, saj se ni niti vedelo določno, kako nastajajo, kaj jih povzročuje, kaj jim ugaja in kaj škoduje. Zanikrno gospodar je bil mnenja, kakor je prišlo, tako bode prešlo. Velikanske škode, ki so je ponekod povzročile, je bil povod z ozirom na vedno večje stroške obdelovanja in oskrbovanja, da je začela véda tem kmetijskim sovražnikom največjo pozornost obračati. Koliko škodujejo in v kakem obsegu nastopajo, povedó kot vzgled ti-le podatki. Leta 1891. je na Pruskem žitna rja uničila pridelek na žitu poprečno na vsakem hektarju na pšenici 370 kg, na rži 150 kg in na ovsu 400 kg tako, da se je preračunila škoda vsled silovitega nastopa te zajedavke pri pšenici na 86,000.000 K, pri rži na 216,000.000 K, in pri ovsu 198,000.000 K. Leta 1889. je bil pridelek na ovsu na Švedskem po nastopu žitne rje toliko manjši, da je znašal nad 16.000 vagonov manj, kakor je bil po desetletnem donesku preračunjen. V Zjedinjenih državah v Severni Ameriki je znašala vsako leto škoda, ki sta jo povzročili prašnati smrdljivi snet nad 90,000.000 K. Število dosedaj znanih in opisanih glivic znaša približno

30.000; samo vinsko trto napada 320, jablano 238, hruško 205, črešnje 120 raznih glivic in ni je rastline, na kateri ne bi po več teh neljubih in nepoklicanih gostov prebivalo.

Najvažnejše sem spadajoče glivice, ki naj jih pozna umen kmetovalec so:

1.) strupena rosa vinske trte (peronospora), pesina rosa, krompirjeva plesen, mokra gniloba ali smrkavost krompirjeva in druge strupene rose, ki napadajo zeljnate rastline, stročnice, salato itd.,

2.) sneti in sicer prašnata, smrdljiva turščina, prosena snet, snet rženih bilk itd.,

3.) rje, kakor travna rja, kronasta in progasta žitna rja, rja na pesinem listju itd.,

4.) plesni: trtna jajčasta plesen (oidium), rastlinska medena slana in

5.) glivice, katere povzročajo izrastke (n. pr. rožičevce na češpljah), gnitje, pegavost sadja, gnitje korenin itd.

Da je potem zatiranje glivic na kmetijskih rastlinah neobhodna potreba, o tem je vsak prepričan, vendar je to za kmetovalca novo delo in breme, ki je tem težavnejše, ker se glivice pomnožujejo po trosih, ki so prostemu očesu malone nevidne, ker delujejo največkrat v rastlinskih telesih, in če in kadar jih opazimo, so navadno že popolnoma ali vsaj deloma ugonobile rastline.

Ker toraj ne moremo obvarovati naše kulturne rastline pred njih napadi, navezani smo le na njih zatiranje in sicer:

1.) Da stavimo razmnožitvi glivic kar največ zaprek s tem, da manjšamo, onemogočujemo in preprečujemo njih razvitek in nadaljno pogubonosno delovanje. To dosežemo s tem, če odstranimo vse gnile in od glivic napadene rastline, njih odpadlo in velo listje, posušene veje, mladike itd. iz nasadov, vrtov, dokler še ni trosje dozorelo in se razširilo. Kakor skušamo ob času nalezljivih boleznij pri ljudeh in pri živalih vsako kužilo odstraniti, enako moramo postopati tudi pri rastlinah.

2.) Da direktno uničujemo glivice z glivičnimi strupi. Tu sem prištevamo razne jedke tvarine (n. pr. žveplo, galica, razne kisline itd.), ki so v toliko stanjšane, da uničujejo glivice in trosje, ter ne škodujejo kulturnim rastlinam. Posebno izvrstno učinkujejo te tvarine na one glivice, katerih trosje se razvija na površju rastlin.

3.) Da gojimo posebno take svote kulturnih rastlin, ki so manj podvržene napadom glivic t. j. da so manj občutljive.

4.) Da nastopamo skupno s pokončavanjem glivic, ker le s tem se obvarujemo vsi in posameznik pred pogubonosnim razširjanjem glivic.

5.) Da sejemo ozir. zasajamo le zdrave, krepke rastline, da jih varujemo pred plevelom ter da skrbimo za njih enakomerno in krepko razvijanje.

6.) Da se v zadevi zatiranja glivic ravnamo po nasetih in navodilih, ki sta jih véda in skušnja potrdila in priporočala, ter da smo s tem natančni in vestni.

Važnost zatiranja glivic smatra pri nas marsikateri gospodar nepotrebnim delom in ko se izvršuje, zgodi se to prav mnogokrat površne in nedostatno. V občenem interesu je pa želeti, da bi se nazori v tem spremenili, kajti škoda, ki jo glivice kmetijskim rastlinam povzročajo, je mnogo večja, kakor si jo priprosti kmetovalec predstavlja in je zlasti v novih nasadih n. pr. v novih vinogradih, sadnih vrteh, na polju in na njivah čestokrat nepreračunljiva in zato je edino pravo sredstvo, da se izognemo tem poškodbam, njih natančno in vestno zatiranje. To velja posebno o naših vinogradnih nasadih, katere smo z velikimi denarnimi žrtvami in trudom na novo zasadili, katere je treba sedaj žvepljati in škropiti z modro galico; nič manj važno in potrebno je pa tudi škropljenje drugih kmetijskih rastlin in s tem zatiranje glivic.

Nekaj o konjski opravi.

Dobra konjska vprega olajša konju za polovico delo; toda kako malo se pazi pri nas na to, da bi imel konj res svojemu telesu prikladno opremo. Nabavi se komat, ki naj služi svojemu namenu, dokler se ne raztrga. Konji se menjajo, komat pa ostane isti in naj služi tako velikemu, kakor majhnemu konju. Če je sedlar na svojem mestu, naredi komat, ki ga bo vsaj prvi konj lahko nosil; toda kolikokrat se zgodi, da ožuli tudi konja, za katerega je narejen. In kdo ima škodo od tega? Gotovo posestnik konja. Koliko več bi mogel naložiti konju, če bi ta imel res prikladno opremo? Kdor pa misli, da mora konj vkljub neprikladni opremi voziti težke vozove in ga k temu sili z bičem, ta bo napravil iz dobre živali upornega konja, ki se vsak čas ustavi in noče dalje peljati. Razume se, da vsega osenjenega in ožuljenega konja, ki ima povrh tega še napako upornosti, nihče ne bo maral kupiti.

Konjska oprava mora biti tako izdelana, da konja kolikor mogoče malo obtežuje, da pa more vendar v njem vso svojo moč upotrebiti. Pri nas se rabita dve vrsti vprege. Že imenovani komat in prsna vprega (po nekod takozvani „rukren“). Za težko vožnjo je pa prvi mnogo primernejši od drugega in sicer iz razloga, ker omogočuje konju lepo držanje in ker se vsa konjska moč koncentrira (osredotoči) v komatovi ravnini in se na ta način tudi vsa uporabi. Komat ne sme biti pretežek, da konja preveč ne teži. Spodnji ali mehki komat, ki je napravljen iz blazine in se daje pod pravi komat, ako je ta preširok, je tudi neprimeren, ker povzroča veliko vročino in potenje. S potom napojen postane trd in izgubi svoj pomen kot podloga proti ožuljenju. Razven tega je vsled potu na tem spodnjem komatu nabrana nesnaga, ki lahko povzroči kako bolezen.

Zadružni pregled.

Za revizije pri pridobitnih in gospodarskih zadrugah le strokovnjake! Splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju je pred kratkim v posebni vlogi opozorila pravosodno ministrstvo, kolike nevarnosti lahko nastanejo za zadružništvo, ker mnogokrat določajo registracijske sodnije za revizije osebe, ki jim manjka vsaka izkušnja v praktičnem zadružništvu. Pravosodno ministrstvo se je v tej vlogi naprosilo, delovati na to, da se bodo za sodnijske revizorje jemale samo osebe, ki so brez dvoma zmožne opravljati revizijske posle.

Ta vloga je že dosegla svoj uspeh. Vsem deželnim nadsodnijam in sodnim dvorom prve inštanice, pred katere spadajo trgovske zadeve, je došel namreč odlok pravosodnega ministrstva, ki se glasi:

Po § 1. zakona z dne 10. junija 1903 je vse uredbe in poslovanje pridobitnih in gospodarskih zadrug v vseh panogah njihove uprave vsaj vsako drugo leto pregledati po strokovnem revizorju. Neobhodno potreben pogoj za izvršitev revizije in za doseglo namenov, ki se s tem zasledujejo, pa je poleg primernega poznavanja zadružnega zakona tudi to, da revizor popolnoma pozna posebnosti zadružništva in njega naloge, zlasti še one omejitve, ki izvirajo od tod in iz zadružne oblike za poslovanje zadruge. To strokovno znanje pa se težko dobi kje drugače, nego z daljšim praktičnim delovanjem pri zadružništvu. Sodeč po podatkih, ki jih je pravosodno ministrstvo prejelo, se pri izbiri revizorjev, kakor se kaže, ni vedno zadostno gledalo na zadružno predizobrazbo revizorja. Tu in tam se je revizija poverilo osebam, o katerih se po tem, kako so revizijo izvršile in kako so o reviziji poročale, lahko opravičeno sodi, da niso imele potrebnega vpogleda v zadružništvo in revizorjeve naloge. Ker se z nameščanjem revizorjev, ki niso popolnoma sposobni, ne more doseči zaželjeni uspeh revizije, naj se pregledajo pri deželnih nadsodnijah vojeni zapisniki o revizijah, če so namenu primerno sestavljeni in je dalje pri vsakem imenovanju kakega revizorja za kakšno zadruge gledati na to, da ima za ta posel potrebne zmožnosti in sicer ravno za pregled zadruge dotične vrste.

Gospodarske drobtine.

Vinogradniški tečaji. C. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky priredi tekom meseca junija sledeče tečaje za vinogradnike: V sredo 7. junija ob 3. uri popoldne na Suhorju pri Metliki; v četrtek dne 8. junija ob 8. uri zjutraj v Semiču in ob 3. uri popoldne na Riglju, obč. Toplice; v petek dne 9. junija ob 8. uri zjutraj v državni trtnici v Rudolfovem, pri kateri priliki se bodo ob enem razdelili vinogradnikom zeleni trtni cepiči; v soboto dne 10. junija ob 8. uri zjutraj v Novi Gori, obč. Prečna; v ponedeljek 12. junija ob 3. uri popoldne na Dolžu, obč. Šmihel-Stopiče; v sredo dne 14. junija v gori Straža pri Dobruški vasi, obč. Škocijan; v petek dne 16. junija ob 8. uri zjutraj na Čatežu, obč. Velika Loka, in ob 3. uri popoldne v gori Gobnik, obč. Moravče pri Sv. Križu, okraj Litija; v soboto, dne 17. junija ob 8. uri zjutraj na Veseli Gori, obč. Št. Rupert; v ponedeljek, dne 19. junija ob 3. uri popoldne v gori Liseč, obč. Doberniče; v torek, dne 20. junija ob 8. uri zjutraj v Ambrusu in v sredo, dne 21. junija ob 3. uri popoldne v Temenici pri Št. Vidu na Dolenjskem.

Ti tečaji se vršijo na prostem v vinogradih in sicer le ob ugodnem vremenu. Podučevalo se bode pri njih v zelenem cepljenju in poletnem obrezovanju trt, zatiranju trtnih škodljivcev in boleznih, kakor tudi o poletnem in jesenskem delu v vinogradih teoretično in praktično.

Oddaja zelenih trtnih cepičev. Kakor vsako leto, se bodo tudi letos oddajali zeleni trtni cepiči iz državnih trtnic na Kranjskem vinogradnikom brezplačno in sicer:

V državni trtnici na Slapu pri Vipavi v petek, dne 2. junija, v državnih trtnicah v Kostanjevici in v Črnomlju v četrtek, dne 8. junija in v državni trtnici v Rudolfovem v petek, dne 9. junija t. l. vselej ob 8. uri zjutraj.

Oddajajo se samo cepiči priporočljivih žlahtnih vrst.

Zglasiti se je za nje takoj, bodisi pri delovodstvu dotične trtnice, ali pa naravnost pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem ustmeno ali pismeno, najpozneje pa na dan oddaje na licu mesta. Prej zglaseni imajo prednost.

Čebelarški tečaj priredi kmetijska šola na Grmu v ponedeljek in torek dne 12. in 13. junija t. l. s sledečim sporedom. V ponedeljek 12. junija od 2. do 4. popoldne: Življenje in

razvoj čebel. Sovražniki in bolezni čebel. Od 4. do 6. ure: Izdelovanje domačega in dzierzovanega kranjskega panja ter razkazovanje raznih panjev s premakljivimi satniki. V torek 13. junija od 7. do 11. ure dopoldne: Oskrbovanje čebel. Najvažnejše čebelarstvo orodje. Čebelna paša. Pitanje čebel. Popoldne od 2. do 4. ure: Razni roji. Vzgoja matic. Izdelovanje okvirčkov, vlivanje umetnega satja in pritrjevanje na žico. Uporaba medu in voska. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot in sicer za železnico do Novega mesta in za prehrano po 2 K na dan. Kdor se želi tečaja udeležiti ali s podporo tečaj obiskati, naj se priglasijo do 6. junija t. l. pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

Vinogradniški tečaj. Kmetijska šola na Grmu priredi dne 9. in 10. junija dvodnevni vinogradniški tečaj s sledečim sporedom: V petek 9. junija od 2. do 4. ure popoldne: Najvažnejša poletna dela v vinogradu. Trtni škodljivci. — V soboto 10. junija od 8. do 11. ure popoldne: Zeleno cepljenje in ravnanje s cepljenimi trtami. Izbira gumijevih trakov. Praktično razkazovanje zelenega cepljenja. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje o poletnih delih v šolskem vinogradu v Cerovcih. Razkazovanje škropilnic in žveplalnikov. Vaje o zelenem cepljenju. — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot in sicer za železnico do Novega mesta in za prehrano 2 K na dan. Kdor se želi tečaja udeležiti, ali pa s podporo tečaj obiskati, naj se priglasijo do 6. junija pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu. O priliki tečaja se bodo razdelili med udeležence zeleni cepiči.

Sestanek absolutentov grmske šole. Na željo, izraženo od raznih strani, se priredi na Grmu tekom letošnjega leta sestanek nekdanjih učencev tega zavoda. Vse potrebne priprave za ta sestanek bo vodil poseben odbor sestojec iz nekdanjih učencev. Da se dobe potrebni naslovi in da se določi najprikladnejši čas za ta sestanek, se vabijo že sedaj nekdanji absolutenti, da prijavijo svoje naslove in svoje želje glede sestanka naravnost na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu.

Perutninarški tečaj na Grmu. Kmetijska šola na Grmu priredi ob nedeljah popoldne dne 14. in 21. maja t. l. perutninarški tečaj s sledečim sporedom. V nedeljo 14. maja od 3. do 5. popoldne: Važnost perutninarstva. Do-

hodki kokošjereje. Napake pri kokošji reji. Vrednost kokošjih plemen. Odbiranje kokoši za plemo. V nedeljo 21. maja od 3. do 5. popoldne: Zboljšanje kokošjereje. Krmljenje kokoši. Strežba kokoši. Bolezni pri kokoših. Zboljšanje kurnikov. Zadržno pospeševanje perutninarstva. Poduk bo združen s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen gospodinjam in kmetiskim dekletom.

Zidarski mojstri za gradnjo hlevov.

Vsled sklepa deželnega odbora kranjskega z dne 6. marca 1911 št. 2368 se je vršil pri deželnem odboru v Ljubljani dne 20., 21. in 22. marca t. l. tečaj zidarskih mojstrov s Kranjskega v svrhu melioracijskih naprav in poprav modernih hlevov in svinjakov, katerega se je udeležilo 34 zidarskih mojstrov s cele Kranjske.

Namen tečaja je bil v prvi vrsti temeljito poučiti zidarske mojstre v vseh podrobnostih naprav s tehničnega, ekonomičnega in higijeničnega stališča in to zato, ker se je dosedaj, žalibog, gradilo take hleve, ki niso bili hlevi, pač pa v pravem pomenu besede „brlogi“, a se je pri vsem tem za te naprave potrošilo ogromnega denarja, kar nam pričajo nešteti slučaji.

Hlevi niso bili uporabni kot taki, kajti v njih je ubogo živinče bilo brez zadostne svetlobe in čistega zraka, v blatu do kolen, kar je povzročalo živinorejske neupehe in razne bolezni.

Ker je to važen korak za povzdigo govedoreje in prašičereje, je na mestu, da javnost tudi spozna absolvente tega tečaja, do katerih se prebivalstvo v potrebi lahko naravnost obrača. Tečaja so se vdeležili:

Iz okraja Kamnik: Valentin Gregorc v Mengšu; Jožef Zorman, Utik pri Vodica; Anton Medved, Podgorje; Ivan Sršen, Radomlje; Anton Urbanija, Žiče pri Radomljah; Jakob Urbanija, Krajnobrdo pri Krašnji; Jožef Pogačar, Križ; Martin Traven, Bukovca pri Vodica; France Iskra, Mekinje pri Kamniku; Franc Tekavec, Rafolče.

Iz okraja Radovljica: Jožef Svetina, Rečica pri Bledu; Ivan Kralj, Bled.

Iz okraja Kranj: Jožef Knific, v Trziču; Janez Miklavčič, Seloe; Jakob Grilo, Štefanja Gora, Cerklje; Alojzij Berčič, Staraloka; Aleš Štefe, Pangeršica, Preddvor.

Iz okraja Ljubljana: Ivan Ogrin, Vrd Vrhnika; Gašper Petkovšek, Vrhnika; Ivan Stanovnik, Ljubogojna Horjul; Janez Križman, Mala Podgorica, Št. Jurje pri Šmarji; Franc

Kožuh, Ladja Medvode; Ivan Kožuh, Ladja Medvode.

Iz okraja Logatec: Jernej Carli, Sp. Idrija, Idrija.

Iz okraja Postojna: Ivan Mislej, Št. Vid pri Vipavi; Anton Logar, Vrbovo, Il. Bistrica, Ivan Urbančič, Košana; Vincenc Poniž, Vipava; Josip Furlan, Studeno.

Iz okraja Kočevje: Matevž Strnad, Malavas, Dobropolje; Franc Cvar, Sodražica, Jožef Hren, Dolenja vas, Ribnica.

Iz okraja Novomesto: Mihael Heferle, zidarski pomočnik, Zgornja Sušica, Toplice.

Iz okraja Krško: Florjan Vrhovnik, Št. Jernej.

Vsem tu navedenim udeležencem predavanj hlevskih melioracij je deželni odbor izdal potrdila, s katerimi se v potrebi izkažejo.

Žveplanje trt. Poleg peronospore (strupene rose ali paleža) je lansko leto največ škode na grozdju napravila trtna plesnoba.

Proti tej bolezni je treba trte vsako leto in sicer vsaj trikrat, po potrebi pa tudi večkrat, poprašiti (poštopati) s prav fino zmletim žveplom.

Prvič žveplamo takrat, ko se pokaže dobro trtni zarod (grozdički). Drugič vsaj še enkrat predno grozdje cvete, oz. med cvetenjem in tretjič, ko postanejo jagode debele kot grah.

Če se v nekaterih letih vkljub temu bolezni pokaže, zlasti na bolj občutljivih sortah (n. pr. muškatelec, rizlinku itd.) žveplamo še enkrat ali dvakrat, da bolozen ustavimo.

Žveplati se mora ob tistem, vročem in solnčnem vremenu.

Če vsaj en dan ali dva dni po žveplanju solnce sije, pripeče se žvepleni prah na trti tako, da ga dež ne more voč oprati. Žveplati je treba tako, da se žveplo prav na fino razpršuje. Samo tako fino žveplanje trte obvaruje pred boleznijo in grozdja ne opali.

Treba je imeti toraj dobrih žveplalnikov, ki se jih lahko tudi naroči potom c. kr. vinarskega nadzorstva.

C. kr. vinarski nadzornik

B. Skalicky.

Razpis.

Na deželni kmetijski šoli na Grmu se razpisuje službeno mesto provizornega strokovnega učitelja za sadjarstvo oziroma vinarstvo.

S tem mestom so združeni prejemki VII. plačilnega razreda deželnih uradnikov, ki je enak X. plačilnemu razredu državnih uradnikov, z letno plačo 2200 K in aktivitetno doklado 672 K.

Prošnjam je priložiti dokazila o domovinstvu, o telesnem in duševnem zdravju, nramnosti, predizobrazbi, strokovni sposobnosti, dosedanjem službovanju in znanju slovenskega in nemškega jezika.

Prošnje je vlagati pri deželnem odboru vojvodine Kranjske v Ljubljani do dne 15. junija t. l.

Razpis.

Popolniti je sledeče službe deželnih živinozdravnikov v provizorični lastnosti: na Brdu, v Ribnici in Vipavi za sodne okraje istega imena ter v Trnovem za sodni okraj Ilir. Bistrica.

Z vsako teh služb so združeni dohodki letnih 1000 K iz deželnega zaklada. Vrhu tega prispevajo okrajne blagajne: na Brdu z letnimi 1000 K k plači in 100 K k stanarini, v Ribnici z letnimi 600 K in v Vipavi z letnimi 700 K.

Podpisani deželni odbor pa bo vplival tudi na občine sodnega okraja Ilir. Bistrica, da bodo tudi te sklenile prispevati s primernim zneskom k plači oziroma stanarini ter ga postavile v proračun.

Prosilci za te službe naj pošljejo podpisnemu deželnemu odboru svoje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti opremljene prošnje do 20. junija 1911.

Deželni odbor Kranjski,
v Ljubljani, dne 3. maja 1911.

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice v Sv. Križu pri Kostanjevci,

reg. zadr. z neom. zavezo,
ki se vrši dne 5. junija 1911 ob 3. uri popoldne v
posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor.

Kmečke hranilnice in posojilnice v Šmarji pri Jelšah,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se vrši na Sv. Rešnjega Telesa dan, dne 15. junija 1911
ob 3. uri popoldan v uradni sobi v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Poročilo o reviziji.
5. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
6. Slučajnosti, predlogi in nasveti.

Vabilo na občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Sv. Lorencu na Dravskem polju,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se vrki na praznik vnebohoda, dne 25. maja t. l. ob 3 uri
popoldne v Zadružnem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
5. Slučajnosti. Odbor.

Vabilo na XV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Senožečah,

reg. zadr. z neom. zavezo

ki bo dne 8. junija ob 9. uri dopoldne v zadružni uradnici
v Senožečah.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Sklepanje o zadružnih računih za l. 1910.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev odbornika v načelstvo.
5. Slučajnosti. Načelstvo

Opomba: Ako bi ne bil občni zbor ob 9 uri sklepčen vršil se bo ob 10 uri predpoldne isti dan, na istem kraju in z istim dnevnim redom objavljeni občni zbor, ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na XVI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Horjulu

registr. zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 15. junija 1911 ob pol 8. uri zjutraj v
stari šoli v Horjulu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje zapisnika o zadnji reviziji.
3. Potrjenje računa za l. 1910.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Horjulu,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 15. junija 1911 ob pol 9. uri dopoldne v
stari šoli v Horjulu

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje zapisnika o zadnji reviziji.
3. Odobritev računa za l. 1910.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Kranju,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 28. maja 1911 ob pol 3 uri popoldne v župnišču

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje letnega računa za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Šmartnem pri Kranju,

reg. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 5. junija 1911 ob 3. uri popoldne stari šoli.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Stari Loki,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 25. maja 1911 ob 3. uri popoldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1910.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na občni zbor

Vinarske zadruga v Metliki,

reg. zadr. z omejeno zavezo,

ki se vrši dne 25. maja 1911 ob 9. uri dopoldne v posojilnični dvorani v Metliki.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Okrajne posojilnice v Mokronogu,

registr. zadruga z neomejeno zavezo

ki se vrši dne 28. maja 1911 popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob tem času ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje ravno tu drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih udov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Lukovici,

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 28. maja 1911 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Posojilnice v Dobrèpoljah,

reg. zadruga z neomej. zavezo,

ki se vrši dne 18. junija 1911 ob pol 4 uri popoldne v prostorih Kmetijskega društva na Vidmu

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
3. Izprememba pravil.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in namestnika.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Ljudske posojilnice v Logatcu,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se vrši v nedeljo dne 28. maja 1911 ob 3. uri pop. v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo o reviziji z dne 3. in 4. maja 1911.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti in nasveti.

Načelstvo.

Vabilo na IX. redni občni zbor
Mlekarske zadruga pri sv. Mihelu,
reg. zadruga z omejeno zavezo,
ki bo dne 28. maja 1911 ob 4. uri popoldne v
društveni dvorani pri sv. Mihelu

Spored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na IX. redni občni zbor
**Gospodarskega in konsumnega društva
pri sv. Mihelu,**

registr. zadruga z omejeno zavezo,

ki se vrši dne 28. maja 1911 ob 3^{1/2} uri popoldne v
društveni dvorani pri sv. Mihelu.

Spored:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Potrjeaje računskega zaključka za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
**Kmetijskega društva v Šmartnem
pod Šmarno goro,**
reg. zadruga z om. zavezo,
ki se bo vršil dne 28. maja 1911 ob 3. uri popoldne v
društveni dvorani v Šmartnem.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika in odobrenje o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vrši se na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati ne ozirajoč se na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Kmečke hranilnice in posojilnice
v Koprivnici,**
reg. zadruga z neomejeno zavezo
ki se vrši v ponedeljek dne 22. maja v jutro po šmarnicah
ob 6. uri v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob tem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje ravno tu drug občni zbor z istim dnevnim redom ter bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na III. redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Kortah,
reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 21. maja 1910 ob 5. uri popoldne
v občinski hiši.

Dnevni red.

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bi sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
**Ljudske hranilnice in posojilnice
v Moravčah,**
reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 28. maja 1911 ob 7. uri dopoldne v
dvorani Ljudskega doma v Moravčah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje, na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Posojilnice in hranilnice
reg. zadr. z neomejeno zavezo
v Sv. Križu pri Litiji,

ki se bo vršil dne 18. junija 1911 na nedeljo presv. Trojice
v hranilničnih prostorih ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika lanskega obč. zbora.
2. Branje poročila in zapisnika zadnje revizije.
3. Prememba pravil.
4. Poročilo načelstva in nadzorstva.
5. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bi
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na občni zbor
Posojilnice v Zatičini,

reg. zadr. z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 18. junija 1911 ob 1/2 10. uri popoldne
v šoli v Zatičini.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ne bil občni zbor ob navedenem času sklep-
čen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem
dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih zadržnikov. Načelstvo.

Vabilo na III. redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Hotederšici,
r. z. z. n. z.,

ki se vrši dne 11. junija 1911 ob 3. uri pop. v
hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
2. Volitev načelstva.
3. Raznoterosti.

Ko bi ob določenem času ne prišlo dovolj udov vršil
se bode pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal ne
glede na število navzočih članov.

Vabilo na izredni občni zbor
**Gospodarskega in konsumnega društva
v Kortah,**

registr. zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 5. junija 1911 ob 4. uri popoldne
v društveni hiši.

Dnevni red:

1. Volitev načelstva.
2. Volitev nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Kmečke hranilnice in posojilnice
v Št. Lovrencu nad Mariborom,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil na binkoštni ponedeljek dne 5. junija 1911
ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih pri Pernatu

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na XV. redni občni zbor
**Konsumnega društva v Starem trgu
pri Ložu,**

vpisana zadruga z omejenim poroštvom,
ki se bo vršil dne 5. junija 1911 ob 3. uri popoldne v
dvorani društvenega doma v Starem trgu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Vabilo na redni občni zbor
Kmetijskega društva v Dobrèpoljah,
reg. zadruga z omejeno zavezo,

ki se vrši dne 18. junija 1911 ob 4. uri popoldne v
zadružnih prostorih

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Št. Jurju
pod Kumom,**

reg. zadr. z neom. zavezo
ki se bo vršil dne 28. maja 1911 ob 1/2 8. uri v
uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Gornjem gradu,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 28. maja 1911 ob 3 uri popoldne v
prostorih izobraževalnega društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno
sklepal ne glede na število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na I. redni občni zbor
**Kmečke hranilnice in posojilnice
v Radovljici,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki bo dne 21. maja 1911 ob 4. uri popoldne v
uradnih prostorih hotela „Bartl“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadrudnikov. Načelstvo.

Vabilo na XI. redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Št. Jurju
pri Kranju,**

reg. zadr. z neomejeno zavezo
ki se bo vršil dne 11. junija 1911 ob 3 uri popoldne v
uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
2. Poročilo načelstva in rač. pregledovalcev.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
4. Odobritev računov za čas od 1. jan. do 1. maja 1911.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Remuneracija upravnih članov.
7. Prememba pravil.
8. Volitev načelstva in nadzorstva.
9. Volitev dveh pregledovalcev računov.
10. Slučajni sti.

Poziv na godišnjo Glavnu skupštino
**Seoske blagajne za štednjo i zajmove
u Novalji,**

registrovana zadruga z neograničenim jamstvom,
koja će se obdržavati u nedjelju dne 28. svibnja 1911 u
4 sata poslije podne u prostorijama Ureda.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Odobrenje računa za prošlu godinu 1910
3. Čitanje izvješća revizije učinjene 1. listopada 1910.
4. Slučajni prijedlozi.

Vabilo na redni občni zbor
Posojilnice v Sevnici,
registrovane zadruga z neom. zavezo,
ki se bo vršil v petek dne 16. junija 1911 ob 10. uri do-
poldne v posojilniških prostorih v lastni hiši v Sevnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji
3. Potrjenje računa za leto 1910.
4. Izvolitev ravnateljstva
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno skle. al
ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Okrajne posojilnice v Radečah,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo
ki bo 11. junija 1911 ob 3. uri popoldne v „Narodnem domu“
v Radečah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadrudnikov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Semiču,
registrovane zadruga z neom. zavezo,
ki se bo vršil dne 11. junija 1911 ob pol 4. uri popoldne v
posojilniškem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1910.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadrudnikov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Kmečke hranilnice in posojilnice v Hočah,
reg. zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši v nedeljo dne 28. maja 1911 ob 3. uri popoldne
v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1910.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

PREGLED

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov
za mesec april 1911.

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Števílo članov
							vlozeno		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Artiče	10309	78	8892	62	19202	40	7751	62	4309	49	1400	—	1066	—	277
Besnica	6609	36	7173	30	13782	66	541	89	3615	01	3320	—	440	—	57
Baška	18222	84	17891	86	36114	70	12368	—	13200	72	14700	—	14	94	11216
Beram	1815	09	1672	85	3487	94	1326	93	1338	03	300	—	251	78	131
Bled	33788	79	33666	36	67455	15	8480	—	11939	22	20800	—	1400	—	270
Bloke	6758	72	8239	98	14998	70	1268	—	7536	87	600	—	3460	—	368
Boh. Bistrica	46219	43	43514	94	89734	37	14709	32	15741	67	3450	—	22250	—	182
Boljun	3443	11	2803	74	6249	85	1649	30	229	16	244	40	1123	31	142
Borovnica	14452	25	10532	02	24984	27	2810	—	6328	44	4160	—	1850	—	378
Boštanj	4757	65	4929	90	9687	55	3996	36	2890	89	1020	—	570	—	144
Brezovica	76726	54	16588	36	33214	90	2118	—	2371	37	1565	—	1638	50	117
Bilčovs	8976	98	8054	98	17031	96	6713	59	180	—	3970	—	280	—	39
Bogomolje	3328	68	3698	70	7027	38	2489	—	500	—	—	—	839	68	56
Cerklje p. Kran.	49618	10	50198	89	99816	99	19725	52	15278	42	31670	—	1280	—	14
Cerklje pri Krš.	7573	81	6426	59	14000	40	3294	14	2481	65	4020	—	2050	—	297
Cirknica	21817	04	23714	17	45531	21	13949	20	20277	59	2668	30	6458	68	666
Cirkovce	36088	57	35699	20	71787	77	26522	—	12217	60	17375	—	2394	—	171
Černomelj	4492	66	3644	75	8137	41	3430	—	—	—	7000	—	—	—	25
Češnjica	13823	07	18919	68	32742	75	10100	—	5581	22	8198	—	2000	—	223
Črni vrh	19909	06	21338	22	41247	28	17989	06	9094	25	10080	—	1640	21	236
Črnuče	1471	26	1734	92	3202	18	1345	—	300	—	520	—	100	—	47
D. M. v Polju	6488	56	9241	42	15729	98	3440	—	2426	03	6800	—	2830	—	158
Dicmo-Donje	9534	06	9281	14	18815	74	200	—	426	12	4160	—	2153	10	260
Dobje	5677	57	5676	22	11353	79	1706	—	2828	06	2140	—	400	—	86
Dobropolje	50697	75	51687	48	102385	23	13851	86	32160	—	18185	57	20948	94	12
Dobrinj	30108	15	31673	78	61781	93	17780	20	10655	22	—	—	5255	41	451
Dobrava p. Kr.	3513	—	3516	76	7029	76	1910	—	2509	50	—	—	—	—	40
Dol	4943	80	4928	43	9872	23	2625	—	1805	—	1006	—	450	—	88
Dolsko	4577	42	4296	17	8873	59	2105	—	2884	74	1100	—	108	—	73
Domžale	15729	17	13754	65	29483	82	8784	42	4999	60	6000	—	3030	—	359
Dragatuš	12612	98	11450	99	24063	97	11070	—	3609	86	820	—	195	—	72
Fara	6363	10	10934	24	17297	34	5690	—	5913	27	4740	—	450	—	175
Frankolovo	20481	32	9492	96	19974	28	10192	93	8204	10	1157	—	250	—	251
Gor. Logatec	6958	67	7386	40	14345	07	4315	—	3365	17	2000	—	15	—	77
Gradac kot Drn.	12925	89	12620	—	25545	89	—	—	—	—	340	—	309	90	418
Gradac kod Ma- karska	6231	12	4200	62	10431	74	905	—	398	—	1338	—	272	90	83
Grize	4461	82	2500	—	6961	82	1882	—	60	—	—	—	—	—	21
Hinje	14869	16	15036	07	29905	23	10885	48	1578	13	1600	—	2400	—	71
Hrenovice	3282	60	4851	98	8134	58	1938	72	2122	62	720	—	920	—	—
Homec	10126	04	1090	33	20316	37	3066	04	1859	—	5300	—	946	—	62
Idrija	24917	68	23921	45	48839	13	15392	—	17780	05	5621	05	4867	74	249
Ig	15384	33	15371	48	30755	81	6213	16	13043	96	2100	—	3700	—	389
Izlake	48273	45	46694	44	94967	89	20017	—	8643	20	21980	—	4231	—	254
Jarenina	5526	22	4132	57	9658	79	3996	—	727	19	3325	—	1252	93	200
Jesenice	24748	15	18710	49	43458	64	6549	20	6693	09	3000	—	470	—	227
Jelšane	3406	42	5980	76	9387	18	2840	—	3300	—	2650	—	400	—	79

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Kamnik	50369	73	52757	08	103126	81	20964	54	23697	50	13040	—	5230	19	730
Kandija	120197	18	132818	14	253015	32	50470	80	64830	17	37665	—	59044	12	2228
Karolja	3270	—	2710	—	5980	—	3240	—	10	—	250	—	20	—	152
Kaštelir	68631	93	67466	04	136097	97	35379	—	21360	51	14444	—	13294	—	243
Knežak	21251	17	20779	36	42030	53	16333	—	5592	36	600	—	4440	—	423
Kočevje	3887	53	6595	30	10482	83	1589	20	40	—	2290	—	740	—	70
Komenda	9095	38	6539	03	15634	41	6045	20	6047	47	400	—	630	70	191
Koprivnica	4235	46	3897	57	8133	02	2040	—	3844	56	120	48	1800	—	101
Kaštel	5199	85	6348	90	11548	75	3212	45	5687	28	40	—	94	78	92
Kranj	97723	23	92034	79	189788	02	44317	09	23756	29	12177	90	42	05	252
Križevci	79541	27	75764	90	155306	17	56715	27	53921	73	19480	—	10986	90	—
Krka	3830	05	5063	66	8893	71	1294	—	2789	50	1850	—	530	—	173
Kropa	5426	94	5539	48	10966	42	4371	59	1648	06	600	—	31	—	—
Kršan	5220	17	4327	68	9547	85	3712	28	137	50	2640	—	677	13	254
Kruševo	13519	48	12329	29	25848	77	4675	02	1758	12	190	—	340	—	224
Lanišče	29721	45	28486	13	58207	58	18063	72	5746	71	2600	—	4100	—	93
Laško	12511	06	10880	67	23391	73	6950	44	7798	46	3070	—	1141	30	—
Ljubljana, lj. pos.	2403572	87	2396476	61	4800049	48	552225	06	597322	55	49470	31	111064	46	2780
Ljubljana, vz.															
podp. dr.	505481	50	508733	25	101424	75	33727	89	168285	11	38896	77	30170	23	—
Luče	6408	52	6689	04	13097	56	6032	52	5473	75	1200	—	300	—	35
Laporje	4495	57	4640	19	9135	76	2110	—	1838	07	1600	—	—	—	81
Leše	3063	82	1894	92	4956	74	2215	—	1578	11	—	—	—	—	33
Mirna peč	1152	90	1720	—	2872	90	1112	—	2	—	1700	—	—	—	76
Makole	46479	18	35964	29	82443	47	12343	03	15159	18	10470	—	1606	78	—
Mengeš	19984	50	14751	06	34735	56	11403	—	9693	92	1300	—	2640	—	499
Moravče	38521	34	40062	—	78583	34	—	—	—	—	—	—	—	—	235
Motnik	8957	97	6749	57	15707	54	7205	—	1900	01	4800	—	1279	—	49
Marija na Zili	1600	30	5132	45	6732	75	1085	—	3415	50	700	—	410	—	95
Mozirje	15737	76	14848	35	30586	11	7103	54	5042	99	9731	—	5855	—	160
Naklo	2774	81	1713	91	4488	72	2573	31	910	—	800	—	170	—	100
Otrič-Strugarna	9248	06	5035	80	14282	86	4682	—	2820	—	2200	—	710	—	85
Omišalj	11727	88	11577	94	23305	82	11300	56	11054	22	67	25	400	26	197
Osilnica	4071	38	4062	62	8134	—	470	—	3600	—	—	—	—	—	21
Podzemelj	1765	10	23	78	1788	88	1336	—	23	73	—	—	—	—	70
Predloka	2259	07	1706	35	3965	42	854	30	590	—	1105	—	260	—	101
Petrovče	7871	33	7609	33	15480	66	5397	22	7303	76	300	—	300	—	91
Pišece	10314	97	9842	75	20157	92	1573	—	4729	33	5110	—	50	—	220
Planina-Studeno	1539	30	2333	92	3873	22	200	—	1993	91	300	—	59	86	216
Pločice-Konavlje	12323	39	11633	93	23957	32	6312	03	5367	85	2243	—	4524	72	119
Podbabje	18460	50	16377	23	34837	73	616	—	—	—	—	—	540	26	433
Polhov gradec	9162	19	7054	99	16217	18	5595	82	1900	46	1100	—	70	—	179
Poljane	24996	93	30334	96	55331	89	16351	64	23089	98	4132	—	860	—	462
Pomjan	4336	27	5753	31	10089	58	2421	88	2388	82	540	—	1371	—	326
Postojna	6304	45	6481	30	12785	75	2819	69	1065	—	3000	—	416	01	137
Ponikva	13007	27	13159	96	261167	23	4130	50	6030	60	7100	—	276	—	99
Sp. Polskava	3574	26	2713	84	6288	10	1634	—	1709	49	1000	—	20	—	94
Preddvor	4255	06	3561	49	7816	55	1870	—	2443	13	1100	—	350	—	116
Preska	13017	11	11989	51	24909	62	6986	75	1289	40	6890	—	3520	—	221
Prihova	4681	77	6162	74	10844	51	2591	28	3222	74	2440	—	1820	—	118
Prosek	8583	14	7611	88	16195	02	4035	50	1718	36	5880	—	3365	50	558
Punat	19740	30	19692	62	39432	92	15325	55	17929	27	600	—	1200	—	—
Ptuj	15351	72	17671	—	33022	72	9694	31	1712	—	15487	—	124	09	108
Podčetrtek	1800	10	1221	05	3021	15	930	—	519	—	100	—	545	—	75

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Radeče	61199	39	61851	21	123050	60	23765	88	37905	88	9377	20	18721	58	530
Radovica	4249	43	4110	48	8359	91	1895	—	1995	—	2060	—	—	—	133
Rajhenburg	22526	80	21862	74	44389	54	10473	18	1383	66	5375	—	5710	—	264
Rečica	14993	23	14780	25	29773	48	8171	44	11128	94	—	—	1500	—	402
Ribnica	73464	06	52038	52	125502	58	28944	71	29310	60	6350	—	29522	96	456
Roč	8913	29	7374	87	15287	16	4680	—	3689	94	2068	—	2033	48	—
Radovljica	82270	78	95741	25	178012	03	69719	64	8507	55	26070	—	3000	—	187
Slivnica p. Mar.	4948	17	4849	58	9797	75	3340	—	2681	74	2140	—	1036	—	138
Svečina	1930	97	2290	12	4221	09	273	80	1928	—	320	—	10	—	48
Selca p. Škof.	9055	14	10887	86	19943	—	5410	94	7439	06	3400	—	1400	—	354
Senožeče	1960	54	850	62	2811	16	—	—	65	98	1080	—	1850	—	366
Sevnica	75616	68	74428	08	150044	76	15946	30	27405	20	988	—	24042	—	2177
Slivnica pri Celju	5731	67	5272	71	11004	38	5239	—	2223	44	300	—	100	—	77
Sl. Gradec	14240	91	13985	19	28226	10	2030	—	10890	36	2618	82	1430	84	247
Smlednik	8498	38	8277	32	16775	70	3180	40	6130	95	2120	—	620	—	183
Sorica	5746	97	4791	10	10538	07	4470	72	1778	97	—	—	600	—	72
Srednja vas	41134	65	34593	27	75727	92	5496	—	29098	91	5056	—	13921	25	432
Staracerkev	4717	11	3504	23	8221	34	1294	21	3209	30	—	—	260	—	89
Stara Loka	5856	53	4486	92	10343	45	5605	—	2761	90	1710	—	74	—	—
Stari trg p. Lož.	20237	42	23868	78	44106	20	17298	95	17369	05	6180	—	2290	—	685
Stoprce	1391	23	763	75	2154	98	1260	—	183	—	580	—	10	—	85
Sv. Ema	1318	65	1834	36	3153	01	632	—	1657	01	120	—	324	24	297
Sv. Jurij j. žel.	46547	12	40083	61	86630	73	16780	69	15563	85	3718	24	998	—	378
Sv. Križ p. Kost.	14463	88	13417	36	27881	24	5952	99	7753	60	5313	—	4818	55	4
Sv. Lenart v Sl. goricah	50402	26	49322	82	99725	08	29193	50	26940	94	9322	—	8709	04	2179
Sv. Lovrenc na Drav. polju	1733	90	2554	08	4287	98	490	40	679	40	1072	—	38	75	102
Svetinje	1724	57	3374	14	5098	71	629	—	1371	40	2000	—	850	—	68
Sv. Benedikt	3139	41	5210	07	8349	48	1329	83	2096	63	1940	—	1237	40	263
Sodražica	12639	75	13257	51	25897	26	4880	09	3464	87	9730	—	380	—	+5
Št. Peter n. K.	37746	24	32435	55	70181	79	6381	21	24971	46	7377	—	29494	—	571
Sv. Lovrenc nad Mariborom	434	53	536	26	970	79	236	—	35	71	300	—	50	—	49
Sv. Bolfenk n. K.	1687	64	1794	38	3482	02	1411	—	1591	53	200	—	200	—	72
Sv. Bolfenk v Sl. goricah	8370	07	8550	64	16920	71	1373	13	1402	12	9650	—	210	—	83
Št. Jurij ob Tab.	1076	70	1333	88	2400	58	990	—	1323	19	—	—	—	—	102
Sv. Peter pri No- vem mestu	4093	94	1470	36	5564	30	2634	—	769	21	700	—	400	—	135
Sv. Petar u Šumi	665	68	1075	—	1740	68	630	—	—	—	50	—	10	—	90
Sv. Lenart pri 7 studencih	17674	10	18362	65	36036	75	6444	—	8241	65	6100	—	460	—	—
Šmarjeta	2107	08	4619	20	6726	28	1998	—	2415	20	2200	—	60	—	163
Šmartno na P.	402	—	58	74	460	74	339	—	—	—	—	—	—	—	9
Št. Janž (Dolenj.)	6546	66	6484	86	13031	52	705	15	5768	14	680	—	954	—	175
Št. Janž na Dr. p.	4781	26	5459	94	10241	20	4200	—	713	55	2740	—	160	—	131
Št. Jernej	29375	05	25253	08	54628	13	6051	—	14617	52	9768	—	8910	—	+7
Št. Jur p. Kum.	3430	30	3917	15	7347	45	3425	—	3517	15	400	—	—	—	96
Št. Jurij p. Kr.	21374	91	20590	53	41965	44	2225	80	7429	18	4523	34	800	—	526
Št. Lambert	5759	20	5732	95	11492	15	5334	09	731	95	—	—	—	—	34
Št. Vid pri Zatič.	119179	37	121902	38	241081	75	11603	72	18178	84	9400	—	9500	—	485
Št. Vid p. Grobel.	1728	61	1707	53	3431	14	464	—	921	61	778	—	38	38	84
Škofja Loka	20782	05	19832	20	40614	25	9158	19	9135	86	6625	—	20	—	+1

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Šmarje	8569	42	10162	95	18731	37	6907	46	4683	91	1450	—	420	—	170
Šmartno p. Šm. g.	18362	05	17648	19	36010	24	16790	—	3613	44	—	—	1540	—	81
Starije	12609	87	11926	05	24535	92	5255	76	4974	47	6820	—	2085	30	389
St. Vid p. Vipavi	8586	74	7419	14	16005	88	8510	29	4099	84	3260	—	—	—	154
Skale	2968	12	983	55	3951	67	2603	—	557	55	420	—	250	—	50
Trata	4245	93	3734	85	7980	78	3730	—	2829	89	900	—	—	—	29
Trebelno	11393	38	11626	19	23029	57	3638	98	8090	29	3520	—	1550	—	298
Trilj	10960	80	9379	70	20340	50	3000	—	5597	70	3540	—	7601	—	781
Trnovo	29251	59	27979	05	57220	64	9425	18	8583	42	7966	26	8880	49	909
Tržič	7553	80	6927	—	14480	80	5728	79	6007	16	—	—	16	—	220
Tučepi	15	—	600	—	615	—	—	—	—	—	600	—	—	—	142
Tunice	1846	49	1279	29	3125	78	681	—	1075	41	200	—	—	—	50
Vič	4779	17	4144	80	9167	70	2159	37	409	97	3000	—	120	—	61
Vavtavas	2460	10	3380	—	5840	10	2276	—	840	—	1040	—	110	—	7
Videm	2825	38	3004	58	5829	96	714	80	2800	—	150	—	1830	—	185
Vipava	62401	45	57224	87	119626	32	26212	33	21602	64	19594	—	20114	—	1300
Vodice	18131	53	14747	12	32878	65	7636	04	4662	48	4662	48	1278	—	187
Vojsko	1347	17	1399	59	2746	76	362	98	875	03	520	—	356	80	55
Vrbnik	13075	12	9746	67	22821	79	7730	45	3832	07	1900	—	1252	70	425
Vrhnika	46713	09	51542	49	98255	58	38525	70	24979	13	1840	—	2782	—	276
Vurberg	4445	95	5382	52	9728	47	3367	—	1255	85	1500	—	954	—	88
Velikovec	51782	56	39966	60	91749	16	18836	24	16059	92	14510	—	6702	35	709
Vel. nedelja	3142	51	2148	51	5271	12	2814	—	2000	38	140	—	110	—	130
Zagradec	4561	51	6316	06	10877	57	2324	71	4960	15	1320	—	300	—	—
Zg. Tuhinj	7374	23	8891	86	16266	09	5042	—	7552	69	1300	—	740	—	217
Ziče	4976	25	4071	13	9047	98	1762	—	994	99	—	—	10	—	91
Ziri	28283	87	30489	09	58772	96	14804	44	12210	18	11230	—	5888	—	312
Zminj	3648	32	4811	19	8459	51	2450	—	1712	37	3094	82	1076	61	345
Žužemberk	21521	97	22596	79	44118	76	12997	—	6054	—	12190	—	3600	62	—
Želince	3245	42	2811	11	6056	53	3220	—	100	—	710	—	—	—	45

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Tomišlju,

reg. zadr. z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 4. junija 1911 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1910.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Vabilo na občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Leskovcu,

registr. zadruge z neomejeno zavezo,

ki bo dne 29. junija ob 3. uri v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1910.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ob nesklepčnosti ob 3. uri se občni zbor vrši pol ure kasneje ne glede na število navzočih članov.